Európsky parlament
2024-2029

PRIJATÉ TEXTY

P10_TA(2025)0274

Mobilizácia Fondu solidarity Európskej únie: pomoc Španielsku a Francúzsku v súvislosti s prírodnými katastrofami v rokoch 2024 a 2025

Uznesenie Európskeho parlamentu z 13. novembra 2025 o návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o mobilizácii Fondu solidarity Európskej únie na účely poskytnutia pomoci Španielsku v súvislosti s povodňami v regióne Valencia, ku ktorým došlo v októbri 2024, a Francúzsku v súvislosti so škodami spôsobenými cyklónom Chido na Mayotte v decembri 2024 a cyklónom Garance na Réunione vo februári 2025 (COM(2025)0855 – C10-0239/2025 – 2025/0318(BUD))

Európsky parlament,

– so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2025)0855 – C10-0239/2025),

– so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie[1],

– so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027[2], a najmä na jeho článok 9,

– so zreteľom na Medziinštitucionálnu dohodu zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov[3], a najmä na jej článok 10,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ)

---

1 Ú. v. EÚ L 311, 14.11.2002, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
2 Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

2021/1058 z 24. júna 2021 o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde[4],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1057 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Európsky sociálny fond plus (ESF+)[5],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/2115 z 2. decembra 2021, ktorým sa stanovujú pravidlá podpory strategických plánov, ktoré majú zostaviť členské štáty v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (strategické plány SPP) a ktoré sú financované z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF) a Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1305/2013 a (EÚ) č. 1307/2013[6],

– so zreteľom na správu Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci a Výboru pre regionálny rozvoj (A10-0031/2024) v rámci legislatívneho postupu na prijatie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3236 z 19. decembra 2024, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1057 a (EÚ) 2021/1058, pokiaľ ide o regionálnu núdzovú podporu obnovy (RESTORE)[7], a najmä na rozpočtové posúdenie Výboru pre rozpočet pripojené k uvedenej správe,

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. mája 2025 o prepracovanom dlhodobom rozpočte pre Úniu v meniacom sa svete[8],

– so zreteľom na správu EEA č. 1/2024 – Európske posúdenie klimatických rizík (EUCRA)[9],

– so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A10-0215/2025),

A. keďže od 28. októbra do 4. novembra 2024 zasiahla celý valencijský región v Španielsku búrka, ktorá priniesla silné dažde a spôsobila rozsiahle povodne, ktoré viedli k celkovým priamym škodám odhadovaným Komisiou na 18,08 miliardy EUR, pričom postihnutých bolo 845 000 osôb z 84 obcí, 170 vzdelávacích zariadení, viac ako 50 zdravotníckych zariadení a verejná infraštruktúra; keďže povodne spôsobili najmenej 229 úmrtí;

B. keďže tieto búrky a záplavy mali enormný vplyv na regionálne

---

4 Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.

5 Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.

6 Ú. v. EÚ L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.

7 Prijaté texty, P10_TA(2024)0059.

8 Prijaté texty, P10_TA(2025)0090.

9 https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment.

hospodárstvo, ktorý sa odhaduje na 18 miliárd EUR, postihnutých bolo 63 priemyselných oblastí, 64 000 podnikov (z toho 99,6 % MSP) a 250 000 pracovníkov a predložených bolo 243 388 nárokov na náhradu škody, ako sa uvádza v štúdiách predložených regionálnou vládou Valencie a miestnou konfederáciou podnikateľov;

C. keďže 14. decembra 2024 zasiahlo francúzsky ostrov Mayotte oko cyklónu Chido, následkom čoho vznikli poryvy vetra s rýchlosťou viac ako 180 kilometrov za hodinu a silný dážď v kombinácii s vysokými vlnami, čo spôsobilo celkové priame škody odhadované Komisiou na 3,6 miliardy EUR; keďže cyklón postihol 337 000 ľudí a spôsobil najmenej 39 úmrtí; keďže 200 osôb je aj naďalej nezvestných;

D. keďže 28. februára 2025 zasiahol francúzsky ostrov Réunion cyklón Garance, ktorý spôsobil vietor s rýchlosťou až 215 kilometrov za hodinu, silné dažde a nebezpečné podmienky na mori, čo viedlo k celkovým priamym škodám odhadovaným francúzskymi orgánmi na 849,45 milióna EUR, najmä na elektrickej sieti a komunikačnej infraštruktúre; keďže cyklón postihol 160 000 ľudí a spôsobil najmenej štyri úmrtia;

1. vyjadruje hlbokú solidaritu so všetkými obeťami, ich rodinami a všetkými osobami postihnutým ničivými povodňami v regióne Valencia v Španielsku a ničivými cyklónmi na francúzskych ostrovoch Mayotte a Réunion, ako aj s vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi zapojenými do poskytovania pomoci;

2. víta toto rozhodnutie ako konkrétnu a viditeľnú formu solidarity Únie s jej občanmi a regiónmi v postihnutých oblastiach, avšak konštatuje, že táto solidarita nemôže nahradiť priamu zodpovednosť miestnych, regionálnych a celoštátnych orgánov za predchádzanie prírodným katastrofám súvisiacim s klímou a za ich riadenie;

3. opätovne pripomína, že je dôležité informovať verejnosť o reálnych výhodách, ktoré prináša Fond solidarity Európskej únie (ďalej len „FSEÚ“), a to aj s cieľom ďalej zvyšovať povedomie občanov o nástrojoch a programoch Únie;

4. upozorňuje na rastúci počet závažných, ničivých a smrteľných prírodných katastrof v Európe a vyzýva členské štáty a Komisiu, aby zvýšili investície do prevencie, verejnej infraštruktúry, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na túto zmenu, ako aj na opatrenia v oblasti pripravenosti na katastrofy s cieľom zabrániť stratám na ľudských životoch a hospodárskym stratám; vyzýva členské štáty, aby vzali do úvahy, že vzhľadom na sociálno-ekonomické a demografické faktory postihujú klimatické riziká a iné prírodné katastrofy v neúmernej miere zraniteľné obyvateľstvo a malé a stredné podniky, ako aj zraniteľné územia, napríklad najvzdialenejšie regióny; domnieva sa, že je nevyhnutné zabezpečiť vysokú úroveň demokratickej kontroly FSEÚ rozpočtovým orgánom; pripomína, že FSEÚ má obmedzený rozpočet a nemožno ho považovať za jediný nástroj na riešenie

veľkých prírodných katastrof; vyzýva preto na posúdenie finančnej kapacity rozpočtu Únie a na zváženie možného zvýšenia jeho zdrojov, aby sa mohla občanom poskytovať pomoc úmerná závažnosti takýchto katastrof; konštatuje, že zvýšenie tohto druhu pomoci by členským štátom umožnilo účinnejšie a rýchlejšie reagovať na katastrofy, pričom iné nástroje, najmä fondy politiky súdržnosti, ktorých hlavným cieľom nie je reakcia na katastrofy, by sa mohli zachovať;

5. zdôrazňuje, že FSEÚ je len nástrojom nápravy a že Únia by mala pokračovať aj v adaptácii na zmenu klímy a jej zmierňovaní tým, že bude podporovať európske a vnútroštátne politiky na predchádzanie prírodným katastrofám, ako aj zásadu „obnova k lepšiemu“ vo všetkých svojich opatreniach; zdôrazňuje, že správa EEA č. 1/2024 s názvom Európske posúdenie klimatických rizík upozornila na nepripravenosť Únie na účinky zmeny klímy a zdôraznila, že treba prijať opatrenia, aby zistené klimatické riziká nedosiahli kritické úrovne; vyzýva členské štáty a Komisiu, aby prijali potrebné opatrenia s cieľom priviesť Úniu k splneniu záväzkov prijatých v Parížskej dohode; pripomína, že treba vytvoriť účinné synergie s ostatnými politikami a programami Únie, a zdôrazňuje, že členské štáty by mali čo najlepšie využívať možnosti financovania, najmä z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus a programov rozvoja vidieka; vyzýva Komisiu, aby s náležitou naliehavosťou posúdila všetky odôvodnené žiadosti členských štátov o prerozdelenie finančných prostriedkov v rámci národných plánov obnovy a odolnosti na pomoc pri prírodných katastrofách v súlade s pravidlami stanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241[10], najmä s ohľadom na vysoký percentuálny podiel zdrojov z tohto mechanizmu, ktoré neboli doposiaľ vyčerpané; zdôrazňuje, že je takisto potrebné prijať preventívne opatrenia, a to nielen s cieľom zmierniť budúce škody, ale aj zabrániť zhoršeniu rizikových podmienok po katastrofických udalostiach, ako sú povodne, prírodné požiare, zosuvy pôdy alebo vysušovanie jazier a riek; okrem toho upozorňuje na riziká pre verejné zdravie v celej Európe vyplývajúce zo zmeny klímy a extrémnych javov, ako sú vlny horúčav, a vyzýva Komisiu, aby tento aspekt zohľadnila vo svojej politike v oblasti zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu; podporuje využívanie inovačných digitálnych nástrojov, satelitných údajov (napr. Copernicus) a systémov včasného varovania s cieľom zlepšiť pripravenosť na katastrofy; podčiarkuje význam primeranej flexibility medzi rôznymi programami; zdôrazňuje, že pomoc poskytovaná v rámci FSEÚ by nemala byť na úkor finančných prostriedkov Únie, ktoré členské štáty prijímajú z iných programov alebo politík Únie; pripomína, že členské štáty môžu poskytovať štátnu pomoc v súlade s platnými pravidlami

---

10 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

Únie, a to najmä poľnohospodárskym podnikom, ktoré utrpeli škody v dôsledku prírodných katastrof;

6. pripomína, že RESTORE[11] a osobitné opatrenia v rámci Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)[12] poskytujú dodatočnú pomoc členským štátom postihnutým prírodnými katastrofami prostredníctvom väčšej flexibility pri využívaní finančných prostriedkov; zdôrazňuje, že členské štáty by mali tieto príležitosti využívať;

7. vyjadruje poľutovanie nad tým, že čas potrebný na zaslanie celého grantu FSEÚ príjemcovi je v priemere jeden rok; pripomína význam rýchleho a spoľahlivého posúdenia škôd, ktoré náležite zohľadňuje hospodárske dôsledky, a vyzýva na zvýšenie operačného úsilia s cieľom skrátiť priemerný čas na uvoľnenie zálohových platieb a zároveň zabezpečiť ochranu rozpočtu Únie; konštatuje, že v rámci metodiky výpočtu celkovej výšky pomoci by bolo treba lepšie zohľadniť pomer medzi celkovými priamymi škodami a HND postihnutého územia, najmä ak sú postihnuté najvzdialenejšie regióny;

8. zdôrazňuje naliehavú potrebu uvoľniť z FSEÚ okamžitú finančnú pomoc, aby sa podpora mohla včas dostať do postihnutých regiónov a pomôcť pri rýchlej a dlhodobej obnove; zdôrazňuje, že je dôležité skrátiť čas medzi podaním žiadosti o pomoc z FSEÚ a rozhodnutím o financovaní; žiada vyvinúť úsilie, ktorým sa zabezpečí, aby sa pomoc z FSEÚ rýchlo dostala ku konečným príjemcom vrátane podnikov, MSP, rodín a postihnutých občanov a smerovala aj na rekonštrukciu infraštruktúry a nápravu materiálnych škôd, a to všetko pri uplatnení príslušného posúdenia vplyvu a vhodných kontrolných mechanizmov; podčiarkuje potrebu zjednodušiť a urýchliť vnútorné postupy bez toho, aby sa narušila inštitucionálna rovnováha, najmä práva Európskeho parlamentu ako jednej z dvoch zložiek rozpočtového orgánu; konštatuje, že navrhované riadenie nástupcu Fondu solidarity Európskej únie po roku 2027 nie je v súlade s pozíciou Európskeho parlamentu vyjadrenou v jeho uznesení zo 7. mája 2025 s názvom Prepracovaný dlhodobý rozpočet pre Úniu v meniacom sa svete[13];

9. schvaľuje rozhodnutie, ktoré je uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;

10. poveruje svoju predsedníčku, aby podpísala toto rozhodnutie spoločne s predsedom Rady a aby zabezpečila jeho uverejnenie v *Úradnom vestníku Európskej únie*;

---

11 Ú. v. EÚ L, 2024/3236, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj.

12 Ú. v. EÚ L, 2024/3242, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj.

13 Prijaté texty, P10_TA(2025)0090.

11. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie spolu s prílohou Rade a Komisii.

PRÍLOHA

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o mobilizácii Fondu solidarity Európskej únie na účely poskytnutia pomoci Španielsku v súvislosti s povodňami v regióne Valencia, ku ktorým došlo v októbri 2024, a Francúzsku v súvislosti so škodami spôsobenými cyklónom Chido na Mayotte v decembri 2024 a cyklónom Garance na Réunione vo februári 2025

(Znenie tejto prílohy sa neuvádza, pretože zodpovedá konečnému aktu, rozhodnutiu (EÚ) 2025/2403.)